

SOLK KINDEREN

13-11-2019

CARINA MEEREBOER (HUISARTS) c.a.meereboer@hcdo.nl

YVONNE TE MARVELDE-MAATJE (POH-GGZ, JEUGD) y.temarvelde-maatje@hcdo.nl

MARKELO

Indeling middag

- ▶ Voorstellen
- ▶ Theorie over Solk kinderen
- ▶ Aan het werk
- ▶ Conclusie
- ▶ Afronding

Wij hebben geen commerciële belangen. We willen alleen voorlichting geven waardoor kinderen met SOLK goed en snel van hun klachten af zijn

Somatisch Onvoldoende verklaarbare Lichamelijke Klachten bij kinderen

3

- ▶ <https://www.mentimeter.com/app>
- ▶ Wat is je professionele achtergrond
- ▶ Wat zijn je verwachtingen van deze middag
- ▶ Waar denk je aan bij het woord Solk

Medische verklaring voor een niet medisch probleem

Wat is het dan wel ?

Verschijselen

- ▶ Chronische pijnklacht: 25 % van de kinderen (buikpijn, hoofdpijn, gewrichtspijn)
- ▶ Misselijkheid, spijsverteringsklachten of duizeligheid
- ▶ Ernstige moeheid
- ▶ 4% heeft langdurige beperkingen op somatisch en sociaal gebied.
- ▶ Hoog schoolverzuim

Oorzaken Solk → BPS model 1

	Biologische factoren	Psychologisch/ Psychiatrische	Sociale factoren
Aanleg			
Direct uitlokkend			
Instandhoudend			

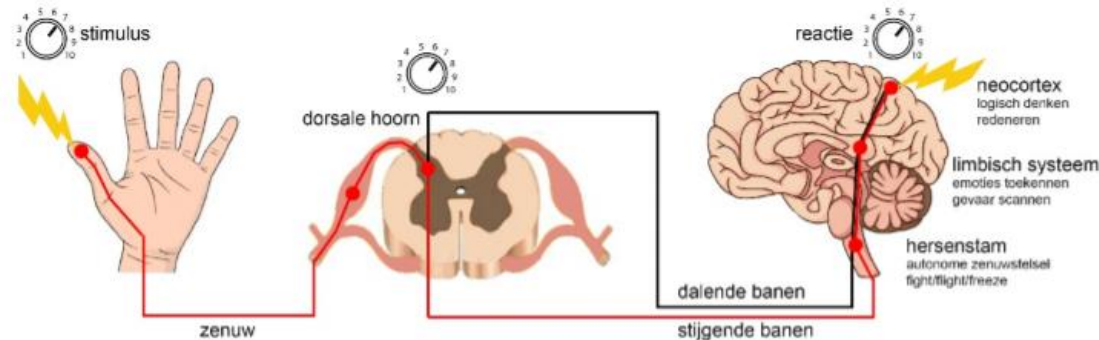
Oorzaken Solk → BPS model 2

	Biologische factoren	Psychologisch/ Psychiatrische	Sociale factoren
Aanleg	Ziekte , vroege trauma's Ontwikkelings- achterstand	Persoonlijkheid, Verlegen zijn , angst, somberheid	Gezin, vader heeft zelfde klachten, overmatig aandacht binnen gezin voor lich. Klachten
Direct uitlokkend	Blessure, chronische ziekte	Gepest worden, toetsen	Life events
Instandhoudend	Slecht slapen, slecht eten, verhoogde spierspanning	Doem denken, glas is altijd half leeg, concentratie verlies	Sociale isolatie Uitputting

Medische verklaring voor een niet medisch probleem 2

6. Plaatje metafoor volumeknoppen

Op de volumeknoppen in je hand en ruggenmerg heb je weinig invloed, je kunt wel de volumeknoppen in de hersenen deels beïnvloeden, de volumeknoppen in het lichaam reageren dan ook weer, het zenuwstelsel past zich steeds aan.

<https://www.youtube.com/watch?v=8N1fz-DbOqU> 32m10 36,28

Behandeling 1.

- ▶ Uitsluiten van een lichamelijke oorzaak
- ▶ BPS aanpak:
 - ▶ Lichamelijke aanpak: kinder-, -oefentherapie, psychomotorische therapie, psychosomatische fysiotherapie
 - ▶ Psychologische aanpak → POH-GGZ jeugd, kinder-jeugdpsycholoog
 - ▶ Systeem gericht → gezin en zn school betrekken
- ▶ Gevolgenmodel aanpak:
 - ▶ Klacht → idee over de klacht → emotionele gevolgen; gedragsmatige gevolgen, lichamelijke gevolgen en sociale gevolgen
- ▶ Beperken schoolverzuim
 - ▶ Rol IB'er ?
 - ▶ Rol leerplicht ambtenaar ?
 - ▶ Rol schoolmaatschappelijk werk ?

Behandeling 2*

Enkele uitgangspunten:

- ▶ De behandeling is niet gericht op de oorzaak
- ▶ Balans terug vinden tussen ontspannen en activeren
- ▶ Behandeling doe je samen
- ▶ Stel haalbare doelen en breidt deze uit
 - ▶ Hervatten school en sociaal leven
 - ▶ Acceptabel klachtenniveau
 - ▶ Voorkom terugval

*(uit zorgpad Solk van Zorgsamen)

Leuk allemaal, maar wat moet je hier nu op school mee?

Aan het werk

Aan de slag

Conclusie ?

Zorgpad Solk kinderen in Lochem

- ▶ Special zorgpad voor kinderen met Solk, o.a Andra Eisink-Weg, kinderfysiotherapeut
- ▶ Toestemming om formulieren die zij gebruiken te delen
 - ▶ Signaleringskaart
 - ▶ Stappen na signalering

SOLK (SOMATISCH ONVOLDOENDE VERKLAARDE LICHAAMELIJKE KLACHTEN)

Signaleringskaart

Deze signaleringskaart ondersteunt de leerkracht en het zorgteam in het onderwijs bij het herkennen van signalen voor mogelijke SOLK bij kinderen. Naast het gebruik van deze kaart blijft observeren en de dialoog tussen leerkracht en kind en/of ouders van belang.

Lichamelijke signalen:

- Pijn
- Moe / Niet alert
- Gebruikt ledemaat niet
- Angst voor bewegen
- Overgevoelig bij aanraking
- Hyperventilatie
- Zweten / bleek zien

Gedrag van het kind

- Schoolverzuim
- Niet deelnemen aan de gymnastiekles
- Niet deelnemen aan andere sportactiviteiten
- Slaapproblemen
- Verminderde sociale contacten met leeftijdsgenoten

Risicofactoren

- Familieproblemen
- Scheiding ouders
- Overlijden
- Traumatische gebeurtenis
- Mentale stress
- Depressiviteit en angst
- Gevoelig voor stress
- Onzeker
- Negatief denken
- Hoge prestatiedrang
- Perfectionistisch
- Overbelasting
(Overactieve leefstijl)
- Onderbelasting
(Langdurig lichamelijke inactiviteit)

Voor vragen of contact met het SOLK team: solk@zorgsamen.com
Meer informatie over de vereniging ZorgSamen: www.zorgsamen.com

SOLK (SOMATISCH ONVOLDOENDE VERKLAARDE LICHAAMELIJKE KLACHTEN)

Signaleringskaart

**25 % van de Nederlandse kinderen kampt met SOLK.
De meest voorkomende klachten zijn: buikpijn,
hoofdpijn, pijn aan de ledematen en rugpijn.**

Er is mogelijk sprake van SOLK als lichamelijke klachten langer dan enkele weken duren en als er bij adequaat medisch onderzoek geen aandoening is gevonden die de klachten voldoende verklaart.

Stappen na signalering SOLK

- 1.** Bevindingen bespreken met jeugdarts, intern begeleider en/of zorgteam
- 2.** Ouders informeren en adviseren contact op te nemen met huisarts
- 3.** Huisarts leidt verdere onderzoeken en behandeling in
- 4.** Behandelteam ZorgSamen stemt af met onderwijs

Deze kaart is ontwikkeld door Vereniging ZorgSamen, oktober 2015.

Voor vragen of contact met het SOLK team: solk@zorgsamen.com

Meer informatie over de vereniging ZorgSamen: www.zorgsamen.com

Bronvermelding: Karjaneberg AT, Uiterwaal CSM, Krieken JJ et al. Children with unexplained chronic pain: substantial impairment in everyday life. Arch Dis Child. 2005;90(8):80-88. - International Association for the Study of Pain, IASP. Pain terms, a current list with definitions notes on usage. Pain. 1986;32(6-7):27. - Eccleston C, Crombez G, Scottford A, Clinch J, Cornwell H. Adolescent chronic pain: patterns and predictors of emotional distress in adolescents with chronic pain and their parents. Pain. 2004;108:223-229. - Piquin CW, Hazebroek-Kampcheur AAM, Hunfeld JAM, Bohnens AM, van Suijkdam-Smit IWA, Passchier J, van der Wouden JC. Pain in children and adolescents: a common experience. Pain. 2000;87:51-8. - Handleiding SOLK ZorgSamen, versie oktober 2015

Vragen of opmerkingen

Nog een mentimeter ?

Bronnen:

- ▶ <https://www.kenniscentrum-kjp.nl/professionals/onduidelijke-lichamelijke-klachten-solk/#>
- ▶ Zorgsamen Lochem [https://www.zorgsamen.com/solk-4-tot-18-jaar-\(onverklaarde-lichamelijke-klachten\).html](https://www.zorgsamen.com/solk-4-tot-18-jaar-(onverklaarde-lichamelijke-klachten).html)
- ▶ Richtlijn Somatisch onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten (Solk) bij kinderen, NVK, SKMS en Evidence based Richtlijnen Ontwikkeling.
- ▶ https://www.slideshare.net/KenniscentrumKJP/utrechtkeniscongres201612-i-visscher-en-y-krolsamen-op-weg-communicatie-met-kinderen-en-jongeren-met-solk?from_action=save
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=UznY5Nry6VY> Acute pijn begrijpen- en wat er te doen is in 10 min.
- ▶ Afbeelding: www.jij.is.lief.nl